

govori vobče malo: niso pač imeli take zgodovine kakor južni bratje, ki so vsi ustanovili tudi velike države. Nekaj je krivo tega molka tudi obžalovanja vredno dejstvo, da se za zgodovino slovenskega naroda zbira šele gradivo.

Ako bi naj na kratko označil pomen in vlogo Murkove knjige, bi rekel: ona je za Jugoslovane tiste temeljne važnosti, kakor je bila nekoč za vse Slovane Krekova „Einleitung“. Sega pa vtoliko dalje nego Krekova, ker se v njej res že govori o slovstvu, dočim je ona ostala res le uvod, dasi orjaški. — Iz Murkove knjige se torej poučimo o vseh tistih vprašanjih, ki vstajajo pred jugoslovanskim slovstvenim zgodovinarjem, kadar se temeljito loti gradnje svojega posla; na prvih 20 straneh so zabeleženi splošni narodopisni in zgodovinski podatki o početkih Jugoslovanstva, ki je o njih razpravljajl seveda tudi Krek; Murko jih je le postavil na moderno stališče vede. Potem se govori o staroslovenskem slovstvu in njega sadovih; odtlej pa so slovstvene skupine razvrščene vobče po teritorijih — viden znak, kam je meril razvoj: k posameznim slovstvenim individualnostim! Boj proti skupnemu sovragu (Turku!) zopet zbliža težnje Jugoslovanov, literarno pa le deloma v snoveh, po duhu ne kdovekaj.

Da kake podrobnosti ne bi podpisali, to ne omaja zanimivi knjigi vrednosti, ki jo povečuje dodani znanstveni aparat in omogočuje njeno porabo obsežno in točno kazalo.

Dr. Jos. Tomiňsek.

Glasba.

„Novi akordi“. Leto VIII. Št. 4. Cena celoletno 8 K, polletno 4 K 50 h, posamezne številke 2 K. Naroča se pri založniku L. Schwentnerju. — Oceno prinesemo pozneje.

Lorenza Perosija oratorij „Rojstvo Zveličarjevo“ na koncertu „Glasbene Matice“ v Ljubljani dne 3. in 4. februarja. Ustvaril ga je Perosi l. 1899., ko mu je bilo jedva 25 let. Eminenten talent in imponujoča muzikalna narav se javljata v tem mladenskem delu. Ni v njem mogočnosti in veličastva, kakršno doni iz oratorijev kakega Bacha, Händla ali Haydna, iz maše Beethovnovne ali iz rekviemov Mozartovih in Verdijevih ter oratorijev Dvořákovih, da se oziram le na dela, ki jih je že proizvajala „Gl. Matica“, uzadovoljuje pa za to Perosi po milobnosti, s katero razodeva spokojno blaženstvo nabožnega občudovanja misterija, ki se je razkril v dejstvu rojstva Zveličarjevega. Ljubeznivost idile, ki jo nudi zgodba Kristusovega rojstva, obdana z nebeškimi spevi angelov in z zvoki pastirskih piščalk, prepleta Perosi s himnami cerkvene liturgike; s tem daje svojemu skladanju pravec v smeri razmišljanja o pomenu dejstva, ki je predmet njegovemu delu. Z epiko druží meditacijo in sili s tem k višinam askeze in obožavanja. V to mu služi njegova narav, stremeča po blagoglasju, ki so ga polni prelestni njegovi zbori, po plemenitosti, s katero se odlikujejo solistovske partije, po sferičnosti, s katero učinkuje njegov orkester v svojih hromatičnih posebnostih Perosijevi zbori so v svojem toplém polnozvočju toli krasni, toli odlični, vsekdar presenetljivi, da je le škoda, da so le redko vpleteni v ves ustroj, njegovega oratorija. Bodi le opozorjeno na velikost, s katero vpliva že pričetni kratki zbor „In nomine Jesu“ navzlic svoji homofonski enostavnosti, na cvetoči kras prisrčnega pozdrava „Ave Maria“, na energični, lapi-